

TA'LIM TIZIMIDA BOSHQARUV VA LIDERLIK MAHORATI**Azimbayeva Nargiza Tuxtamuradovna**

Oriental universiteti "O'zbek va sharq tillar"

kafedrasi katta o'qituvchisi

Filologiya va tillarni o'qitish fakulteti

AF-201 guruhi talabasi

Mariyam Abbosxo'jayeva

Annotatsiya Zamonaviy ta'lim tizimida boshqaruv va liderlik masalalari dolzarb mavzulardan biri hisoblanadi. Ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda kuchli boshqaruv tizimi va samarali liderlik mahorati muhim o'rin tutadi. Ta'lim boshqaruvchilari va liderlari nafaqat ta'limning sifatini ta'minlashlari, balki o'qituvchilar, o'quvchilar va jamiyat o'rtasidagi aloqalarni mustahkamlash orqali barqaror rivojlanishni ta'minlashlari zarur.

Kalit so'zlar: zamonaviy ta'lim, liderlik masalalari, ta'lim jarayonining samaradorligi, liderlik mahorati, jamiyat bilan munosabat.

Boshqaruvning asosiy tamoyillari

Ta'limda boshqaruv bu o'qitish jarayonini rejalashtirish, tashkil etish, nazorat qilish va baholashni o'z ichiga olgan murakkab jarayondir. Ushbu tizimda quyidagi tamoyillar muhim ahamiyatga ega:

1. Maqsadga yo'naltirilganlik – har bir boshqaruv faoliyati aniq maqsadlar bilan bog'langan bo'lishi kerak. Masalan, o'quvchilar bilimini oshirish yoki ta'lim muassasasining reytingini yaxshilash.
2. Demokratiya va shaffoflik – boshqaruv jarayonida barcha ishtirokchilar fikrini inobatga olish va qarorlar qabul qilishda ochiqlikni ta'minlash.
3. Inson omiliga e'tibor – boshqaruvning asosiy manbai bu inson. Shu bois, kadrlarni motivatsiya qilish, ularning kasbiy rivojlanishi uchun imkoniyatlar yaratish muhimdir.

Liderlik mahorati: asosiy jihatlar

Liderlik boshqaruv tizimining ajralmas qismi bo‘lib, rahbarning shaxsiy sifatlari va boshqaruv uslubi ta’lim muassasasi samaradorligiga katta ta’sir ko‘rsatadi. Samarali liderlik uchun quyidagi jihatlar muhimdir:

1. Vizion va strategik fikrlash

Lider har doim kelajakni ko‘ra olishi va uzoq muddatli rejalarni belgilashi lozim. Bunday vizion ta’lim muassasasining umumiy yo‘nalishini aniqlaydi.

2. Muloqot mahorati

Yaxshi lider o‘qituvchilar, o‘quvchilar va ota-onalar bilan samarali muloqot qila oladi. U jamoa ichida ishonch va hurmat muhitini yaratishga intiladi.

3. O‘zgarishlarni boshqarish

Ta’lim tizimida muntazam o‘zgarishlar bo‘lib turadi. Liderlar o‘zgarishlarni qabul qilishga tayyor bo‘lishi va innovatsion yondashuvlarni qo‘llab-quvvatlashi zarur.

4. Jamoani boshqarish

Jamoani birlashtira olish liderlik mahoratining muhim qismi. Samarali jamoa yaxshi tashkil etilgan ish muhitida o‘zini namoyon qiladi.

Zamonaviy boshqaruv va texnologiyalar

Hozirgi kunda ta’lim tizimida raqamli texnologiyalardan foydalanish boshqaruv va liderlikni yangi bosqichga olib chiqmoqda. Masofaviy ta’lim platformalari, elektron jurnal va kundaliklar, sun’iy intellektga asoslangan tahliliy tizimlar boshqaruv faoliyatining aniq va tezkor bo‘lishiga xizmat qiladi. Shu bilan birga, texnologiyalar orqali ta’lim sifatini monitoring qilish imkoniyatlari kengaymoqda.

Natija va xulosa

Ta’lim tizimida boshqaruv va liderlik mahorati sifatni oshirish, barqarorlikni ta’minlash va o‘quv jarayonini yanada takomillashtirish uchun muhim omillardir.

Zamonaviy lider faqatgina ma'muriy masalalar bilan shug'ullanmasdan, jamiyat oldidagi ma'suliyatini his qilgan holda, kelajak avlodni tarbiyalashga bosh-qosh bo'lishi kerak. Shu bilan birga, boshqaruvchilarning o'z ustida ishlashi, zamonaviy texnologiyalarni qo'llay olishi va o'zgarishlarga moslasha olishi ta'lim tizimini yanada rivojlantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Akhmedova, D., Alimova, K., Azimdjanova, D., Nuriddinov, N., Azimbayeva, N., & Arifdjanov, Z. (2023). Polysemy of Simple Verbs in the Persian Language. *language*, 1, 3.
2. Azimbayeva, N. (2023). A COMPARATIVE STUDY OF SIMILES IN PERSIAN AND UZBEK LANGUAGES. Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences, 2(22), 123-125.
3. Azimbayeva, N. (2023). CENTRAL ASIA AND KAZAKHSTAN IN THE SCIENTIFIC HERITAGE OF ACADEMICIAN BA AKHMEDOV. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 11(6), 479-486.
4. Azimbayeva, N. (2023). Uzbek, Persian, Russian and English alternatives of wise words used in "Nazm ul-Javahir". *The Peerian Journal*, 19, 53-55.
5. Исматуллаева, Н. Р. (2022). ЧЕТ ТИЛИ ДАРСЛАРИДА ИНТЕРАКТИВ ДОСКАДАН ФОЙДАЛАНИШ ИМКОНИЯТЛАРИ. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(Special Issue 26), 96-98.
6. Ismatullayeva, N. R. (2022). Teaching Translation Methodology in the Foreign Language Classes. *International Journal of Social Science Research and Review*, 5(12), 448-452.

